

9 STÁTNÍ PODPORA VE SPORTU

9.1 Obecně

Ještě v roce 2007 Evropská komise uváděla, že existuje pouze několik málo rozhodnutí, ve kterých Komise použila čl. 107 SFEU v oblasti sportu.⁴⁹⁸ Toto konstatování jako by spustilo lavinu nových případů, kterými se Komise musela zejména v posledním desetiletí zabývat. Státní podpora je totiž pro sport (minimálně v Evropě, viz evropský model sportu) zcela zásadní, což lze demonstrovat např. na množství dotačních programů vypisovaných v České republice ze strany státních orgánů,⁴⁹⁹ kdy státní podpora představuje zcela zásadní zdroj financování většiny sportovních organizací v ČR.

Jak uvidíme dále, oblast státní podpory ve sportu se týká zejména odvětví fotbalu. Použití pravidel státní podpory (nejen v oblasti fotbalu) však není zcela jednoduché. Je tomu tak zejména z toho důvodu, že fotbal (i sport obecně) představuje významnou hospodářskou činnost, která je však zároveň z velké části součástí evropské kultury. Komise navíc musí brát do úvahy pozitivní společenský přínos sportu jako celku.⁵⁰⁰

V rámci této části bude opět postupováno od obecného ke zvláštnímu. Nejprve bude nastíněn obecný rámec aplikace pravidel státní podpory v oblasti sportu, dále budou prozkoumány jednotlivé oblasti a případy poskytování státní podpory v oblasti sportu a nakonec bude uvedeno shrnutí.

Je vhodné začít připomenutím toho, že základní pravidla týkající se poskytování státních podpor nalezneme v člancích 107–109 SFEU. Podle čl. 107 odst. 1 SFEU platí, že podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité

---

⁴⁹⁸ Viz Commission Staff Working Document – The EU and Sport: Background and Context – Accompanying document to the White Paper on Sport {COM(2007) 391 final} {SEC(2007)932} {SEC(2007)934} {SEC(2007)936}.

⁴⁹⁹ Základní rozdělení je na investiční a neinvestiční dotace. V rámci neinvestičních dotací jsou vypisovány např. dotační programy na významné sportovní akce, univerzitní sport, podporu sportovních soutěží, provoz a údržbu, pohyb a zdraví, podporu sportovních svazů, podpora reprezentace apod. V rámci investičních dotací jde o standardizovanou infrastrukturu či investice nad a do 10 milionů Kč. Více k dotačním programům a jejich podmínkám viz <https://agenturasport.cz/dotace/>

⁵⁰⁰ V obdobném smyslu viz CRAVEN, R. Football and State aid: too important to fail? *International Sports Law Journal*. 2014, s. 205–217 (2014). Tento autor zároveň upozorňuje, že jelikož v této oblasti zatím není tak rozšířená judikatura ani aplikační praxe Komise, není dostatečným způsobem vymezena dělící čára mezi slučitelnou podporou a podporou, která bude v rozporu s článkem 107 SFEU.

podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak. Odstavec 2 téhož článku obsahuje případy podpor, které lze automaticky považovat za slučitelné s vnitřním trhem.⁵⁰¹ Konečně odstavec 3 obsahuje příklady podpor, které mohou být prohlášeny za slučitelné s vnitřním trhem.⁵⁰²

Podle čl. 108 SFEU Komise ve spolupráci s členskými státy zkoumá průběžně režimy podpor existující v těchto státech. Navrhuje jim vhodná opatření, která vyžaduje postupný rozvoj nebo fungování vnitřního trhu. Zjistí-li Komise poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, že podpora poskytovaná některým státem nebo ze státních prostředků není slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 SFEU nebo že je zneužívána, rozhodne, že dotyčný stát ve lhůtě stanovené Komisí takovou podporu zruší nebo upraví. A podle čl. 109 může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem přijímat veškerá potřebná prováděcí nařízení k článkům 107 a 108, a zejména stanovit podmínky, za nichž se použije čl. 108 odst. 3 SFEU, jakož i vymezovat druhy podpor, které jsou vyňaty z tohoto řízení.

V roce 2016 vydala Komise sdělení o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 SFEU.⁵⁰³ Toto sdělení objasňuje jednotlivé prvky, z nichž pojem státní podpora sestává, a to existence podniku, přičitatelnost opatření státu, jeho financování ze státních prostředků, poskytnutí výhody, selektivita opatření a jeho dopad na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy.⁵⁰⁴ Na tomto místě budou zvýrazněny pouze určité prvky uvedené výše, přičemž další prvky budou zkoumány v rámci rozhodovací praxe Komise s unijních soudů popsané dále v této kapitole.

Pokud jde o pojem podnik, jak již bylo uvedeno, podle ustálené judikatury Soudního dvora EU jsou podniky vymezeny jako subjekty, které vykonávají hospodářskou činnost, bez ohledu na jejich právní postavení a způsob jejich financování. Označení konkrétního subjektu za podnik proto závisí zcela na povaze jeho činnosti.

⁵⁰¹ Jedná se o: a) podpory sociální povahy poskytované individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytují bez diskriminace na základě původu výrobků; b) podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi a c) podpory poskytované hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postížených rozdělením Německa, pokud jsou potřebné k vyrovnání hospodářských znevýhodnění způsobených tímto rozdělením.

⁵⁰² Jde o: a) podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, jakož i rozvoji regionů uvedených v článku 349 s ohledem na jejich strukturální, hospodářskou a sociální situaci; b) podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu; c) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem; d) podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu; a e) jiné kategorie podpor, které určí Rada na návrh Komise rozhodnutím.

⁵⁰³ Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 SFEU (2016/C 262/01).

⁵⁰⁴ Viz také např. rozsudek SD EU ze dne 17. 9. 2020, *Compagnie des brochets de Saint-Malo*, C-212/19, EU:C:2020:726, bod 38.

Podle ustálené judikatury Soudního dvora EU⁵⁰⁵ jsou podniky vymezeny jako subjekty, které vykonávají hospodářskou činnost, bez ohledu na jejich právní postavení a způsob jejich financování. Označení konkrétního subjektu za podnik proto závisí zcela na povaze jeho činnosti. Tato obecná zásada má tři důležité důsledky. Prvním důsledkem je to, že není rozhodující status subjektu podle vnitrostátního práva. Například subjekt, který se podle vnitrostátního práva považuje za sdružení nebo za sportovní klub, může být přesto ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy považován za podnik. Totéž platí pro subjekt, který je formálně součástí veřejné správy. Jediným důležitým kritériem je to, zda vykonává hospodářskou činnost. Druhým důsledkem pak je, že použití pravidel státní podpory nezávisí na tom, zda je subjekt zřízen za účelem vytváření zisku. Nabízet zboží a poskytovat služby na trhu mohou i neziskové subjekty. Jestliže tak neziskové subjekty nečiní, zůstávají mimo působnost kontroly státní podpory. A konečně třetím důsledkem je, že označení subjektu za podnik vždy souvisí s konkrétní činností. Subjekt, který vykonává jak hospodářské, tak nehopodářské činnosti, se považuje za podnik pouze v souvislosti s činnostmi hospodářskými.⁵⁰⁶

Podle nařízení č. 651/2014⁵⁰⁷ na opatření investiční podpory na sportovní infrastrukturu by se měla vztahovat bloková výjimka, pokud splňují podmínky tohoto nařízení a představují státní podporu. U řady opatření přijatých členskými státy ve sportovním odvětví je možné, že nepředstavují státní podporu, protože příjemce nevykonává hospodářskou činnost nebo opatření nemá žádné účinky na obchod mezi členskými státy. Tak tomu může být u podpory, která má čistě místní povahu nebo která byla přijata v odvětví amatérského sportu.⁵⁰⁸ Článek 165 Smlouvy uznává podporu evropských hledisek sportu s přihlédnutím k jeho zvláštní povaze, jeho strukturám založeným na dobrovolné činnosti a jeho společenské a výchovné funkci. Na podporu na infrastrukturu, která je využívána pro více než jeden rekreační účel a je tedy multifunkční, by se rovněž měla vztahovat bloková výjimka. Nicméně na podporu na multifunkční infrastrukturu cestovního ruchu, jako jsou například zábavní parky a hotelová zařízení, by se výjimka měla vztahovat pouze tehdy, je-li podpora součástí režimu regionální podpory zaměřeného na cestovní ruch v podporovaném regionu, který má obzvlášť pozitivní účinek na regionální rozvoj. Podmínky slučitelnosti podpory na sportovní a multifunkční infrastrukturu by měly zajišťovat zejména otevřený a nediskriminační přístup k této infrastruktuře a spravedlivý

⁵⁰⁵ Viz např. rozsudek SD EU ze dne 12. 9. 2000, *Pavlov a další*, spojené věci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74; rozsudek SD EU ze dne 10. 1. 2006, *Cassa di Risparmio di Firenze SpA a další*, spojené věci C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 107.

⁵⁰⁶ Viz body 7 až 10 odůvodnění Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 SFEU.

⁵⁰⁷ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. 6. 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. 2014, L 187, s. 1).

⁵⁰⁸ Opět to však není možné tvrdit bezvýhradně, viz např. rozhodnutí Komise ve věci SA.4443 9 (2016/N) – Sporting Arena Cork – Ireland, kde Komise uvedla, že i amatérský sportovní klub založený zejména na dobrovolné činnosti osob může být podnikem.

postup udělování koncesí třetím stranám na výstavbu, modernizaci a/nebo provoz infrastruktury, který je v souladu s příslušnými ustanoveními práva Unie a judikaturou Unie. Využívají-li sportovní infrastruktury profesionální sportovní kluby, měly by být cenové podmínky užívání infrastruktury těmito kluby zveřejněny, tak aby byla zajištěna transparentnost a rovné zacházení s uživateli. Mělo by být zajištěno, že nebude docházet k nepřiměřeně vysoké náhradě.⁵⁰⁹

Podle tohoto nařízení⁵¹⁰ se profesionálním sportem rozumí provozování sportu jakožto výdělečného zaměstnání nebo placené služby bez ohledu na to, zda profesionální sportovec a příslušná sportovní organizace uzavrou formální pracovněprávní smlouvu, jestliže odměna sportovce překračuje náklady na účast a tvoří významnou část jeho příjmů. Za odměnu pro účely tohoto nařízení se nepovažují náhrady cestovních nákladů a nákladů na ubytování souvisejících s účastí na sportovní akci.

Podle čl. 4 se nařízení nepoužije na investiční podporu na sportovní a multifunkční infrastrukturu, jejíž výše přesahuje prahovou hodnotu 15 milionů eur nebo část celkových nákladů přesahující 50 milionů eur na projekt; u provozní podpory na sportovní infrastrukturu 2 miliony eur na infrastrukturu ročně.

Oddíl 12 nařízení se zaměřuje přímo na podporu sportovní a multifunkční rekreační infrastruktury. Základní podmínkou je, že sportovní infrastrukturu nesmí výhradně využívat jediný uživatel v oblasti profesionálního sportu. Jiní uživatelé v oblasti profesionálního nebo amatérského sportu musí ročně využívat danou sportovní infrastrukturu alespoň z 20 % její kapacity. Využívá-li této infrastruktury několik uživatelů současně, je nutno vypočítat odpovídající podíl časové kapacity, jež na ně připadá. Přístup ke sportovní či multifunkční rekreační infrastruktuře musí být umožněn více uživatelům za transparentních a nediskriminačních podmínek. Je-li sportovní infrastruktura využívána profesionálními sportovními kluby, musí členské státy zajistit, aby podmínky stanovování cen za její využívání byly zveřejněny. Podpora může mít podobu (i) investiční podpory, včetně podpory na výstavbu nebo modernizaci sportovní a multifunkční rekreační infrastruktury, a (ii) provozní podpory na sportovní infrastrukturu.

Dále je nezbytné i na tomto místě krátce zmínit nařízení *de minimis*.⁵¹¹ Státní financování, které splňuje kritéria čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, představuje státní podporu a musí být podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy oznámeno Komisi. Podle článku 109 Smlouvy však Rada může vymezovat druhy podpor, které jsou z oznamovací povinnosti vyňaty. V souladu s čl. 108 odst. 4 Smlouvy může Komise přijmout nařízení týkající se těchto kategorií státních podpor. Na základě nařízení (ES) č. 994/98 rozhodla Rada v souladu s článkem 109 Smlouvy, že podpora *de minimis* by mohla takovou kategorií tvořit. Z tohoto důvodu se má za to, že podpora *de minimis*, tedy podpora poskytnutá jednomu podniku za dané

⁵⁰⁹ Viz bod 74 odůvodnění nařízení č. 651/2014.

⁵¹⁰ Tamtéž, viz čl. 2 odst. 143.

⁵¹¹ Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. 12. 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (Úř. věst. 2013, L 352, s. 1).

časové období, která nepřekročí určitou pevně stanovenou částku, nespĺňuje všechna kritéria uvedená v čl. 107 odst. 1 Smlouvy, a proto se na ni oznamovací postup nevztahuje.⁵¹² Podle tohoto nařizení platí, že celková výše podpory *de minimis*, kterou členský stát poskytne jednomu podniku, nesmí za libovolná tři po sobě jdoucí jednoletá účetní období překročit 200 000 eur. Tato hodnota se uplatní nezávisle na formě podpory *de minimis* a jejím sledovaném cíli a nezávisle na tom, zda je podpora poskytnutá členským státem zcela nebo částečně financována ze zdrojů Unie.

Obecně lze říci, že existují dvě skupiny případů poskytování státní podpory v oblasti sportu. První skupinou je státní podpora na sportovní infrastrukturu, druhou skupinu představují podpory na činnost klubů či ostatních sportovních organizací. Vhodné je také zmínit, že naprostá většina případů se týká fotbalu.

9.2 Jednotlivé případy státních podpor

9.2.1 Sportovní infrastruktura

Aktivita Komise byla v této oblasti zaměřena především na projekty multifunkčních sportovních areálů, zejména fotbalových stadionů. Komise se zabývala několika takovými případy, přičemž její posouzení je vždy založeno na posuzování stejných kritérií, proto na tomto místě budou popsány dva novější příklady podpory infrastruktury, z nichž si lze učinit dostatečný obrázek aplikační praxe Komise v této oblasti.

9.2.1.1 Podpora fotbalových stadionů v Belgii

V roce 2013 oznámila Belgie Evropské komisi záměr vlámské vlády financovat renovaci a výstavbu multifunkčních fotbalových stadionů ve Flandrech. Základním cílem podpory bylo zvýšit společenskou úlohu fotbalu a zároveň renovace a výstavba nové infrastruktury, která by splňovala požadavky UEFA týkající se mezinárodních utkání. Potřeba státní podpory byla ze strany belgických orgánů vysvětlována neochotou bankovních domů poskytovat úvěry na obdobné rozsáhlé projekty a tím, že bez podpory ze strany státu nejsou fotbalové týmy schopny rekonstrukci či výstavbu stadionů financovat. Výše plánované podpory činila zhruba 8 milionů eur, přičemž k tomu, aby mohla být podpora danému žadateli poskytnuta, muselo být splněno několik kritérií.

V souladu s čl. 107 odst. 1 SFEU se Evropská komise zaměřila na to, zda plánovaná podpora splňuje znaky státní podpory uvedené v tomto článku, tedy konkrétně že (i) je poskytována ze státních zdrojů, (ii) musí podnikům přinést hospodářskou

⁵¹² Nařizení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. 12. 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (Úř. věst. 2013, L 352, s. 1) bod 1 odůvodnění.

výhodu, (iii) tato výhoda musí být selektivní a musí narušovat nebo potenciálně narušovat soutěž a (iv) musí ovlivnit obchod mezi členskými státy.

Ve vztahu k prvnímu požadavku Komise uvedla, že tento je splněn, neboť podpora má být poskytnuta výlučně z veřejných zdrojů. Ve vztahu k druhému požadavku Komise s ohledem na judikaturu SD EU⁵¹³ nejprve potvrdila známou tezi, že pojem podnik je třeba vykládat široce tak, že zahrnuje jakýkoliv subjekt účastnící se hospodářské činnosti, a to bez ohledu na jeho právní formu a způsob jeho financování.

Opět s odkazem na judikaturu Soudního dvora EU⁵¹⁴ Komise konstatovala, že hospodářskou činnost nepředstavují pouze provoz a řízení dané infrastruktury, avšak také její výstavba, kterou nelze oddělit od jejího následného (komerčního) provozování. Vzhledem k tomu, že trh profesionálního sportu je charakteristický vysokou úrovní soutěže se značnými soukromými obchodními investicemi, představuje využití sportovní infrastruktury využívané profesionálním sportovním týmem hospodářskou činnost a její financování ze strany státu tedy podléhá kontrole státní podpory. Jak také vyplývá z rozsudku Soudního dvora EU ve věci *Meca-Medina*, fotbalové týmy je třeba považovat za podniky v rozsahu, v jakém vyvíjejí hospodářskou činnost (např. prodej vstupenek, prodej vysílacích práv či uzavírání sponzorských smluv). Tak tomu je zejména v případě prvoligových či druholigových fotbalových týmů a z tohoto důvodu zde tedy je výhoda pro vlastníky stadionů. Pokud jde o uživatele stadionů, v rozsahu, v jakém vykonávají hospodářskou činnost, mohou být zvýhodněni, neodpovídá-li částka za pronájem stadionu tržním cenám.⁵¹⁵

Předmětná podpora měla být poskytována pouze prvoligovým a druholigovým fotbalovým týmům ve Flandrech nebo Bruselu. Vlastníci a uživatelé (pokud jsou podniky a neplatí tržní ceny) mají tedy selektivní výhodu oproti ostatním stadionům, které podporu neobdrží. Ohledně narušení (potenciálního) soutěže měla Komise za to, že státní intervence změní existující tržní podmínky, a to vzhledem k tomu, že ve Flandrech a Bruselu bude k dispozici několik nových/zrekonstruovaných stadionů, které jejím provozovatelům a uživatelům umožní mít prospěch z těchto zařízení, kterého by nebylo možné dosáhnout při standardních tržních podmínkách (bez státní podpory). Z tohoto důvodu tedy narušují soutěž.

Ve vztahu k poslední podmínce Komise uvedla, že soutěž mezi profesionálními fotbalovými týmy má bezpochyby mezinárodní rozměr a mnoho turnajů má

⁵¹³ Rozsudek SD EU ze dne 23. 4. 1991, *Klaus Höfner a Fritz Elser v. Macroton GmbH*, C-41/90, ECLI:EU:C:1991:161, bod 21.

⁵¹⁴ Viz např. rozsudek SD EU ze dne 24. 10. 2002, *Aéroports de Paris v. Komise*, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617, rozsudek Tribunálu EU ze dne 17. 12. 2008, *Ryanair Ltd v. Komise*, T-196/04, ECLI:EU:T:2008:585 a rozsudek Tribunálu EU ze dne 24. 3. 2011, *Freistaat Sachsen a Land Sachsen-Anhalt (T-443/08) a Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH (T-455/08) v. Komise*, spojené věci T-443/08 a T-455/08, ECLI:EU:T:2011:117.

⁵¹⁵ Přičemž Komise poznamenala, že amatérští uživatelé (neprofesionálové) nejsou podniky ve smyslu článku 107 SFEU a pronájem stadionu takovým uživatelům by tedy nabyl státní podporou.

evropský či celosvětový rozměr. Opatření navíc směřují k dosažení kritérií pro fotbalové stadiony stanovené ze strany UEFA za účelem konání evropských fotbalových utkání. Dané opatření tedy může mít vliv na obchod mezi členskými státy. Ze shora uvedených důvodů se tedy jedná o státní podporu ve smyslu čl. 107 SFEU a je třeba posoudit její slučitelnost.

Slučitelnost popisovaného opatření Komise zkoumala ve světle optiky čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, podle kterého platí, že za slučitelné s vnitřním trhem mohou být považovány podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Za účelem posouzení splnění těchto podmínek provedla Komise ověření vyváženosti (balancing test), v rámci něhož se zaměřila na následující otázky:

- i. Je cílem státní podpory jasně definovaný společný zájem, tzn. směřuje navrhovaná podpora na selhání trhu či jiný cíl?
- ii. Je předmětná podpora navržena tak, aby dosáhla cíle společného zájmu? Zejména (a) zda je státní podpora vhodným (přiměřeným) nástrojem, nebo zda existují lepší nástroje, (b) zda má podpora motivační účinek (*incentive effect*), tedy zda podpora změní chování podniků, a (c) zda je podpora přiměřená, tedy zda stejné změny chování nelze dosáhnout nižší podporou.
- iii. Jsou narušení soutěže a účinky na trh omezené, takže celková vyváženost je kladná?

Pokud jde o první otázku, Komise i s odkazem na obecné znění čl. 165 SFEU konstatovala, že výstavbu (či rekonstrukci) sportovišť a podporu různých druhů činností, z nichž bude mít užitek široká veřejnost, lze považovat za odpovědnost státu vůči široké veřejnosti. Komise zdůraznila, že sport má enormní potenciál pro sblížení evropských občanů, plní výchovnou, společenskou, kulturní a zdravotní funkci. Na úrovni EU existuje celková potřeba lepšího využití potenciálu sportu za účelem sociální inkluze.⁵¹⁶ Komise přitom měla za podstatné, že v této věci měla být podpora poskytnuta za účelem výstavby/rekonstrukce fotbalových stadionů, přičemž v rámci kritérií pro výběr vhodných projektů byl ze strany poskytovatele dotace velký důraz kladen právě na sociální aspekt. Fotbalové stadiony tedy nemají sloužit pouze pro fotbal, ale také jako místo setkání pro mnoho společenských skupin a v neposlední řadě byl velký důraz kladen také na udržitelnost projektů a otázky zajištění ochrany životního prostředí. Pro Komisi bylo tedy důležité to, že podstatným příjemcem podpory bude široká veřejnost. Z tohoto důvodu konstatovala, že projekt splňuje podmínku společného zájmu.

Ve vztahu ke druhé podmínce Komise uvedla, že podpora směřuje vůči specifickému problému s podfinancováním fotbalové infrastruktury a je přiměřená, neboť je založena na výběrových kritériích, která zaručují, že podpora bude poskytnuta pouze projektům, které nejvíce splňují požadavek sociálního přínosu. Ohledně třetího

⁵¹⁶ Viz v tomto smyslu také Commission staff working document on the EU and Sport: Background and context – accompanying document to the White Paper on Sport [COM (2007) 391 final].

bodů Komise konstatovala, že opatření vykazují vysokou míru transparentnosti. Belgie také prokázala, že fotbalové týmy nejsou ve většině případů vlastníky dané infrastruktury, a že tedy budou muset platit stanovené ceny za pronájem. Část výhody, kterou získají, lze tedy získat zpět např. ve formě vyššího nájemného. Z těchto důvodů Komise uzavřela, že předmětná podpora tedy neovlivňuje obchod a soutěž mezi členskými státy v rozsahu, jenž by byl v rozporu se společným zájmem.

9.2.1.2 Národní fotbalový stadion Slovensko⁵¹⁷

V roce 2016 oznámilo Slovensko Evropské komisi opatření státní podpory týkající se výstavby národního fotbalového stadionu v Bratislavě. Tento komplex měl zahrnovat jednak samotný fotbalový stadion a dále sportovní park v multifunkční budově a podzemní parkoviště. Byly definovány 4 základní cíle této nové výstavby, a to (i) výstavba stadionu, který by odpovídal kategorii 4 UEFA, (ii) podpora rozvoje profesionálního i amatérského fotbalu, (iii) podpora reprezentační činnosti národního fotbalového týmu a (iv) posílení širšího pozitivního společenského dopadu ve prospěch nesportovní komunity. Objem celkové investice byl 75,2 milionů eur. Státní podpora měla mít jednak formu přímé státní podpory ve výši 27,2 milionů eur a dále měla být příjemci dotace poskytnuta opce, která by příjemci dotace umožnila po dobu 5 let od dokončení výstavby odprodej stadionu Slovensku. Opce byla ohodnocena částkou ve výši 8,76 milionu eur. Státní podpora tak měla představovat 47,8 % způsobilých výdajů, přičemž zbývající část bude financována samotným příjemcem. Po dokončení výstavby měl vlastníkem a provozovatelem stadionu zůstat příjemce podpory, případně Slovensko v případě využití opce.

Uživatelé této infrastruktury měly být zejména profesionální fotbalový tým⁵¹⁸ a dále slovenský národní fotbalový tým, pořadatelé dalších sportovních akcí, pořadatelé jiných akcí (koncertů, náboženských či politických akcí apod.), sportovní svazy/školy/nestátní neziskové organizace apod. Podle slovenských úřadů měl být tedy přístup k infrastruktuře umožněn několika uživatelům a poskytován transparentním a nediskriminačním způsobem ve smyslu článku 55 nařízení o blokových výjimkách.

Komise se v případě posouzení dotčeného opatření podpory opět zabývala nejprve splněním 4 shora uvedených kritérií. Konstatovala, že v souladu s rozsudkem Soudního dvora EU ve věci *Leipzig/Halle*⁵¹⁹ může veřejné financování výstavby představovat státní podporu, pokud bude infrastruktura používána k obchodním

⁵¹⁷ Rozhodnutí Komise SA.46530 – Slovakia National Football Stadium ze dne 24. 5. 2017.

⁵¹⁸ V podstatě jediným fotbalovým týmem, který mohl dle stanovených podmínek stadion užívat, byl ŠK Slovan Bratislava, jehož vlastníci byli také vlastníky společnosti, která měla být příjemcem podpory.

⁵¹⁹ Rozsudek Tribunálu EU ve věcech T-443/08 a T-455/08, *Freistaat Sachsen a Land Sachsen-Anhalt a Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH v. Komise*, ECLI:EU:T:2011:117, bod 107; rozsudek SD EU C-288/11, *Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH v. Komise*, ECLI:EU:C:2012:821. Viz také rozsudek SD EU ze dne 24. 10. 2002, C 82/01P *Aéroport de Paris*, ECLI:EU:C:2002:617.

účelům, přičemž hospodářská povaha pozdějšího využívání infrastruktury určuje hospodářskou povahu výstavby. Z údajů týkajících se budoucího využití infrastruktury uvedených ve studii proveditelnosti vyplynulo, že stadion bude z největší části využíván fotbalovým týmem, bude se tedy jednat o hospodářskou činnost. Avšak všechny plánované aktivity (viz výše) nebudou mít hospodářskou povahu. Dále, vzhledem k tomu, že stadion má být využíván k akcím, které pravděpodobně přilákají návštěvníky z jiných členských států, a vzhledem k relativní blízkosti stadionu k Rakousku nelze vyloučit, že podpora může narušit soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy.

Opět s odkazem na čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU Komise zkoumala, zda podpora sleduje cíle společného zájmu, je nezbytná a přiměřená a nepůsobí nepřipustné narušení hospodářské soutěže, přičemž ve všech těchto případech měla za to, že jsou splněny. Proto se Komise rozhodla, že nebude vznášet námitky proti této státní podpoře.

9.2.1.3 Arena Cork

Tato věc⁵²⁰ se týkala poskytnutí státní podpory na rekonstrukci a vylepšení multifunkční sportovní arény v Corku v Irsku. Podpora měla směřovat konkrétně na zvýšení divácké kapacity stadionu, vylepšení v oblasti zdravotních a bezpečnostních požadavků, modernizaci stadionu a vybudování tzv. Centre for Excellence. Příjemcem podpory bylo amatérské sportovní sdružení CCB. Celková předpokládána částka investice činila přes 78 milionů eur, přičemž státní podpora byla představována přímým grantem ve výši 30 milionů eur. Po dokončení rekonstrukce měla CCB zůstat vlastníkem a provozovatelem stadionu. Tento stadion měl být využíván pro různé (převážně amatérské) sportovní akce, avšak měl být také pronajímán třetím stranám za účelem pořádání koncertů apod.

V rámci svého posouzení Komise nejprve připomněla, že pro definici podniku není rozhodná právní forma a způsob jeho financování. Uvedla, že subjekt, který vykonává hospodářskou i nehopodářskou činnost, musí být považován za podnik pouze ve vztahu k hospodářské činnosti. Přestože tedy v této věci je příjemcem dobrovolné amatérské sportovní sdružení, které není založeno za účelem dosahování zisku, je třeba jej považovat za podnik, který vlastní arénu a provádí její rekonstrukci, přičemž jí bude využívat i k hospodářským účelům. Opatření tedy zvýhodňuje CCB. Přestože bude zařízení primárně užíváno amatérskými uživateli, kteří nepředstavují podniky ve smyslu čl. 107 SFEU, bude CCB jeho části také pronajímat uživatelům, kteří budou moci být považováni za podniky, přičemž v takovém případě bude CCB účtovat ceny vypočítané na základě analýzy trhu (tedy podle cen, které se platí za pronájem obdobných zařízení v Irsku). Vzhledem k tomu, že Komisi nebylo dostatečně jasné, jak bude prováděn výpočet ceny, nevyloučila, že pronájem části zařízení stadionu může představovat podporu uživatelům (kteří jsou podniky

⁵²⁰ Rozhodnutí Komise SA.44439 (2016/N) – Sporting Arena Cork – Ireland.

ve smyslu čl. 107 SFEU), pokud by platili nižší cenu, než je cena běžná. Poplatky placené ze strany amatérských uživatelů, kteří nejsou považováni za podniky, nespádají do působnosti pravidel o státní podpoře. Na základě všeho shora uvedeného Komise uzavřela, že dotčené opatření je státní podpora ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

Komise se následně zabývala otázkou slučitelnosti takové podpory s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, přičemž zkoumala, zda dané opatření sleduje společný zájem, je nezbytné a přiměřené a nevede k neoprávněnému narušení hospodářské soutěže.⁵²¹ V prvním případě měla Komise za to, že rekonstrukce sportoviště, resp. multifunkční arény sleduje cíle společného zájmu. Komise dále dospěla k závěru, že podpora ve formě přímého grantu představuje vhodný nástroj k dosažení sledovaného cíle a stejně tak je výše podpory nezbytná k překonání rozdílu nedostatku finančních prostředků z vlastních zdrojů, přičemž bez poskytnutí této částky by nemohla být rekonstrukce realizována.⁵²² Podle Komise tak byla výše podpory přiměřená. CCB navíc prokázala, že výběr dodavatele rekonstrukce proběhne na základě otevřeného, transparentního a nediskriminačního nabídkového řízení.

9.2.2 Jiné způsoby podpory

9.2.2.1 Podpora maďarského sportovního sektoru poskytnutím daňových zvýhodnění⁵²³

V Maďarsku je rozvoj sportu jednou ze základních priorit. Na sport se nahlíží tak, že může zvýšit blahobyt a zdravotní situaci občanů a zároveň pozitivně ovlivnit hospodářský vývoj země. Maďarská vláda za tímto účelem vypracovala národní sportovní strategii, jejímž hlavním cílem je zvýšit účast obyvatel na sportovních aktivitách. Klíčovou roli této strategie hraje přístup široké veřejnosti k odpovídající sportovní infrastruktuře, přičemž na základě studie měla maďarská vláda za to, že jedním z hlavních důvodů malého zapojení obyvatel do sportovních aktivit je nedostatek dobře vybavené sportovní infrastruktury. Proto se Maďarsko zaměřilo na státní podporu této infrastruktury, přičemž uvádělo, že v této oblasti je velice složité najít soukromé investory, a to zejména z důvodu nízké nákupní síly, relativně nízké hustoty obyvatelstva a značných vzdáleností zejména na venkově. Maďarsko poukázalo také na špatný stav financování profesionálních sportovních týmů, přičemž pouze zhruba 2–4 % ročních výdajů těchto týmů směřuje do infrastruktury, a na

⁵²¹ Viz např. rozhodnutí Komise SA.33618 (2012/C), Sweden, Uppsala para 47 a SA.37373, Netherlands, ice arena Thialf.

⁵²² Po provedení tzv. funding gap analysis.

⁵²³ Viz rozhodnutí Komise SA.31722 – Hungary Supporting the Hungarian sport sector via tax benefit scheme ze dne 9. 11. 2011.